

Δευτέρα 30 Μαΐου 2011
www.geostrategy.gr

Οι προτάσεις της G8 για τις παγκόσμιες προκλήσεις

Στις 27 Μαΐου, εν μέσω των γεωπολιτικών εξελίξεων στη Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική, των επιπτώσεων από την καταστροφή του πυρηνικού εργοστασίου της Fukushima στην Ιαπωνία, της έλλειψης οράματος και συνοχής στους κόλπους της ευρωζώνης, αλλά και του πολιτικού αδιεξόδου στην Ελλάδα, ολοκληρώθηκε η διήμερη σύνοδος κορυφής της ομάδας G8 στο Deauville της Γαλλίας.

Σύμφωνα με την κοινή διακήρυξη των ηγετών της G8, οι οποίοι αποφάσισαν να ξανασυναντηθούν το 2012 υπό την προεδρία των ΗΠΑ, τα κύρια θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της συνόδου αφορούσαν τις τρέχουσες εξελίξεις και παγκόσμιες προκλήσεις. Όμως, ο πολιτικός αρθρογράφος της Guardian, Timothy Garton Ash, με προφανή επικριτική διάθεση δήλωσε ότι «Η σύνοδος κορυφής στο Deauville είναι ένα μνημειώδες χάσιμο χρόνου και χρημάτων. Αν η ομάδα G8 πάψει να υπάρχει, κανείς δεν θα ονειρευτεί να την εφεύρει. Η διαχείριση της παγκόσμιας οικονομίας δεν μπορεί να συζητηθεί χωρίς την παρουσία χωρών, όπως η Κίνα, η Ινδία και η Βραζιλία».

Πράγματι, η εν λόγω σύνοδος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μια «παραγωγική προεκλογική καμπάνια» για το Nicolas Sarkozy, ειδικά αν συνδυαστεί με την «πτώση» του Dominique Strauss-Kahn, αλλά και την επερχόμενη σύνοδο κορυφής της ομάδας G20 -και πάλι στη Γαλλία (Cannes) τον επόμενο Νοέμβριο- που θα ενισχύσει περαιτέρω το πολιτικό prestige του Γάλλου προέδρου. Αναφορικά με την Ουάσιγκτον θα πρέπει να τονίσουμε ότι σαφώς επωφελείται, καθώς αφενός επτετεύχθη η συσπείρωση της Μόσχας με τη συγκατάθεσή της και την πιθανή διαμεσολάβησή της για την απομάκρυνση του Qadhafi από την εξουσία, και αφετέρου, επειδή η κοινή διακήρυξη της G8 προϊδεάζει και προκαταβάλλει τα αποτελέσματα της επικείμενης συνόδου κορυφής της ομάδας G20, όπου αναμένονται σοβαρές αντιπαραθέσεις.

Οι παγκόσμιες προκλήσεις και οι προτάσεις για την αντιμετώπισή τους, όπως περιγράφονται στην κοινή διακήρυξη, που συντάχθηκε στα παράλια της Νορμανδίας από τις οκτώ πλουσιότερες χώρες του πλανήτη, έχουν ως ακολούθως:

Αλληλεγγύη για την Ιαπωνία

Ο Ιάπωνας πρωθυπουργός Naoto Kan διαβεβαίωσε ότι η χώρα του θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, προκειμένου να περιορισθούν οι πιθανές αρνητικές συνέπειες για την παγκόσμια οικονομία από το πυρηνικό ατύχημα, θα συνεχίσει να παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, που αφορούν τη διαρροή ραδιενέργειας, για να μην απειληθεί η παγκόσμια ασφάλεια, και υπογράμμισε ότι φροντίζει ώστε τα εξαγόμενα ιαπωνικά προϊόντα να είναι ασφαλή.

Η G8 διαβεβαίωσε ότι βρίσκεται σε ετοιμότητα, θα συνεχίσει να παρέχει την υποστήριξη της και εξέφρασε την πεποίθηση ότι η ιαπωνική οικονομία είναι αρκετά ανθεκτική για να αντιμετωπίσει τις συνέπειες.

Internet

Στο Deauville, οι χώρες-μέλη της ομάδας G8 δεσμεύτηκαν να συνεχίσουν να ενθαρρύνουν τη χρήση του διαδικτύου, διότι, όπως τόνισαν, συνιστά «εργαλείο» που προάγει τόσο τα ανθρώπινα δικαιώματα όσο και τους δημοκρατικούς θεσμούς. Επιπρόσθετα, άφησαν να εννοηθεί ότι θα επιδιώξουν να υιοθετήσουν καινοτομίες στις παρεχόμενες υπηρεσίες, να αντιμετωπίσουν τις υφιστάμενες προκλήσεις προωθώντας τη διαλειτουργικότητα του διαδικτύου (δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας μεταξύ διαφορετικών δικτυακών συστημάτων) και να προχωρήσουν σε κοινές πολιτικές, ώστε να επιτευχθεί σύγκλιση των νομοθεσιών τους σε θέματα που σχετίζονται με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την πνευματική ιδιοκτησία, την ουδετερότητα του διαδικτύου, την ευρυζωνικότητά του (αδιάλειπτη σύνδεση, υψηλή ταχύτητα και χαμηλό κόστος) και την ψηφιακή ασφάλεια.

Στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης της διεθνούς συνεργασίας στους προαναφερθέντες τομείς, συμπεριλαμβάνεται και μια σειρά συναντήσεων οι οποίες προγραμματίστηκαν για το επόμενο χρονικό διάστημα, όπως η συνεδρίαση για τη διακυβέρνηση του διαδικτύου (Internet Governance Forum) τον επόμενο Σεπτέμβριο στο Nairobi, η συνάντηση κορυφής του ΟΟΣΑ με θέμα την οικονομία και το internet (OECD High Level Meeting on "The Internet Economy: Generating Innovation and Growth") τον επόμενο Ιούνιο στο Παρίσι, η διεθνής διάσκεψη για τον κυβερνοχώρο (London International Cyber Conference) τον επόμενο Νοέμβριο στο Λονδίνο και η διάσκεψη για τα δικαιώματα της πνευματικής ιδιοκτησίας (Avignon Conference on Copyright) στο Avignon της Γαλλίας τον επόμενο Νοέμβριο.

Παγκόσμια οικονομία

Μετά το 2008, παρατηρείται μια σταδιακή ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας, η οποία όμως υπονομεύεται από την αύξηση της τιμής των καταναλωτικών αγαθών, τα υψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα αρκετών χωρών, την υψηλή ανεργία και την ανισομερή οικονομική ανάπτυξη. Η Ευρωζώνη έχει υιοθετήσει ένα «πακέτο αυστηρών οικονομικών μέτρων» προκειμένου να διευθετήσει την κρίση χρέους που παρατηρείται σε κάποια από τα μέλη της (Ελλάδα, Ιρλανδία και Πορτογαλία), οι ΗΠΑ επιδιώκουν να θέσουν σε εφαρμογή ένα μεσοπρόθεσμο οικονομικό πρόγραμμα σταθερότητας με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας και οικονομικής ανάπτυξης, ενώ, η Ιαπωνία πασχίζει να περιορίσει τις αρνητικές για την οικονομία της επιπτώσεις από το πυρηνικό ατύχημα της Fukushima. Στις 26 Μαΐου, ο Αμερικανός πρόεδρος υποσχέθηκε να ακολουθήσει μια «σαφή και πειστική» πολιτική μείωσης των ελλειμμάτων. Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία που ανακοινώθηκαν την ίδια ημέρα, ο ρυθμός ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας επιβραδύνθηκε στο 1,8% το πρώτο τρίμηνο του 2011, από 3,1% το τέταρτο τρίμηνο του 2010.

Σ' αυτό το συνεχώς εξελισσόμενο παγκόσμιο οικονομικό status, οι οκτώ πλουσιότερες χώρες του κόσμου υποσχέθηκαν από το Deauville να καθορίσουν μια ενιαία μακροοικονομική πολιτική και να λάβουν συλλογικά τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες προκλήσεις που απειλούν την παγκόσμια οικονομία. Μάλιστα, εξέφρασαν τη δέσμευσή τους να διευρύνουν τη συνεργασία τους και τον πολιτικό τους διάλογο κατά τη διάρκεια των επικείμενων συναντήσεων κορυφής της ομάδας των G20, στην ατζέντα των οποίων συμπεριλαμβάνονται οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις, που θα στοχεύουν μεταξύ άλλων στη μείωση της τιμής των καταναλωτικών αγαθών και την ενίσχυση του διεθνούς νομισματικού συστήματος.

Αναφορικά με την Ελλάδα, ζήτησαν «δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις και συνεργασία με το ΔΝΤ για την αντιμετώπιση του προβλήματος του χρέους», ενώ, ο Γάλλος πρόεδρος δήλωσε ότι «το Παρίσι είναι εναντίον οποιασδήποτε αναδιάρθρωσης του χρέους». Επίσης, θα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι δεν έγινε καμία επίσημη αναφορά στήριξης της υποψηφιότητας της Christine Lagarde για τη θέση του επικεφαλής του ΔΝΤ.

Διεθνές εμπόριο

Ως μέρος των συνεχιζόμενων προσπαθειών της να στηρίξει την ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας, η G8 επιβεβαίωσε τη δέσμευσή της για ελεύθερες και ανοικτές αγορές, εξέφρασε τη μεγάλη ανησυχία για τη μη ικανοποιητική πρόοδο της «Διακήρυξης της Ντόχα», που σε γενικές γραμμές αφορά τη φιλελευθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου και την ενσωμάτωση των αναπτυσσόμενων χωρών στη διεθνή οικονομία, αλλά και τόνισε τη σημαντική πρόοδο που σημείωσε η Ρωσία στην προσπάθειά της να ολοκληρώσει την προσχώρησή της στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (WTO).

Καινοτομία

Η καινοτομία λειτουργεί αποφασιστικά στο ρυθμό ανάπτυξης, στην ευημερία και παίζει σημαντικό ρόλο στη διευθέτηση αρκετών σύγχρονων παγκόσμιων προκλήσεων, όπως η κλιματική αλλαγή, η φτώχεια, η δημόσια υγεία, οι δημογραφικές αλλαγές, η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας κτλ.

Η ομάδα G8 αναγνώρισε ότι η φύση και η ταχύτητα της καινοτομίας που ακολουθείται και που οδηγεί στην ανάπτυξη έχει παρουσιάσει σημαντικές αλλαγές τις τελευταίες δεκαετίες, ενώ, η προέλευσή της διευρύνθηκε γεωγραφικά. Υπογράμμισε τη σπουδαιότητα της συνεργασίας σε κρατικό και ιδιωτικό επίπεδο, υποσχέθηκε να προωθήσει την έρευνα, την παιδεία και την καινοτομία, αλλά και να προσκαλέσει για συνεργασία τόσο τον ΟΟΣΑ όσο και άλλους διεθνείς συναφείς οργανισμούς, προκειμένου να επέλθουν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Συμφώνησε στην αναγκαιότητα ίσων όρων ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένου ενός ισχυρού συστήματος προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, ως κίνητρο για την προώθηση της καινοτομίας που θα λειτουργήσει καταλυτικά στην ανάπτυξη. Επίσης, τόνισε τη σημασία της διεθνούς συνεργασίας στην προώθηση και εκμετάλλευση των πόρων και των ταλέντων για την ανεύρεση των απαιτούμενων λύσεων.

Πράσινη ανάπτυξη

Η πράσινη ανάπτυξη συνιστά μια πολλά υποσχόμενη πηγή δημιουργίας θέσεων εργασίας και ουσιαστικό στοιχείο διασφάλισης της παγκόσμιας ανάπτυξης, ιδιαίτερα αν συνδυασθεί με την αποδοτικότητα των πόρων, τη χρηστή διαχείριση των υδάτων, την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Για τους λόγους αυτούς, οι χώρες της G8 δεσμεύθηκαν να συνεργασθούν με όλα τα σχετικά φόρα και οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων του UNEP (United Nations Environment Programme), του ΟΟΣΑ και της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας (International Energy Agency – IEA). Ζήτησαν την εφαρμογή φιλόδοξων και ρεαλιστικών πολιτικών από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και κάλεσαν τους ιδιωτικούς φορείς να αναζητήσουν ευκαιρίες σε αυτό τον τομέα.

Πέραν των παραπάνω, τόνισαν τη σπουδαιότητα των επικείμενων εκδηλώσεων στον τομέα της πράσινης ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο, όπως τη Διάσκεψη του Ρίο τον Ιούνιο του 2012 για την αειφόρο ανάπτυξη, τη Διάσκεψη της Βόννης το Νοέμβριο για το νερό, την ενέργεια και την επισιτιστική ασφάλεια, τη Διάσκεψη του Durban το Δεκέμβριο για την κλιματική αλλαγή κτλ.

Πυρηνική Ασφάλεια

Τα πρόσφατα γεγονότα στην Ιαπωνία υπογραμμίζουν τη ζωτική σημασία της πυρηνικής ασφάλειας, που πρέπει να αντιμετωπιστεί ως κορυφαία προτεραιότητα στην ατζέντα της G8. Αφού χαιρέτησαν και επαίνεσαν την Ιαπωνία για την ανταλλαγή των σχετικών πληροφοριών, οι οκτώ πλουσιότερες χώρες του πλανήτη συνέστησαν τις χώρες που διατηρούν πυρηνικά εργοστάσια να δώσουν τη δέουσα προσοχή για την ασφαλή λειτουργία τους και τους παρότρυναν αφενός να εξετάσουν και άλλες πηγές ενέργειας που θα καλύψουν τις ενεργειακές τους ανάγκες και αφετέρου να τις καταργήσουν σταδιακά.

Κλιματική αλλαγή και βιοποικιλότητα

Για το θέμα αυτό αποφάνθηκαν ότι αποτελεί παγκόσμια προτεραιότητα, δεσμεύθηκαν να εργασθούν και να λάβουν μέτρα με σκοπό να μειωθεί η θερμοκρασία κατά 2 βαθμούς Κελσίου και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα κατά 50%, μέχρι το 2050.

Σχετικά με τη βιοποικιλότητα, αναγνώρισαν ότι ο ρυθμός απώλειας είναι απαράδεκτος και ότι τα ανθεκτικά οικοσυστήματα είναι κρίσιμης σημασίας καθότι επηρεάζουν την ανθρώπινη ευημερία.

Ειρήνη και ασφάλεια

Λιβύη: Οι χώρες της G8 «απαίτησαν» την άμεση παύση της χρήσης βίας από τις λιβυκές ένοπλες δυνάμεις κατά του άμαχου πληθυσμού και την πλήρη εφαρμογή των αποφάσεων 1970 και 1973 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Τόνισαν ότι «οι εγκληματικές ενέργειες του καθεστώτος δεν θα μείνουν ατιμώρητες» και ότι «ο συνταγματάρχης Qadhafi πρέπει να εγκαταλείψει αμέσως την εξουσία». Μάλιστα, οι ΗΠΑ και η Γαλλία συμφώνησαν στη συνέχιση της επιχείρησης του NATO έως ότου τερματισθεί η κρίση.

Συρία: Εξέφρασαν τον αποτροπιασμό τους για το θάνατο των εκατοντάδων διαδηλωτών, εξαιτίας της χρήσης βίας του καθεστώτος του Bashar al-Assad. Κάλεσαν το Σύρο ηγέτη να τερματίσει αμέσως τη χρήση βίας, να ανταποκριθεί στα δίκαια αιτήματα του συριακού λαού, να απελευθερώσει όλους τους πολιτικούς κρατούμενους και τον απείλησαν με κυρώσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Ισραήλ-Παλαιστίνη: Υποστήριξαν την επανέναρξη της ειρηνευτικής διαδικασίας, που θα έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός βιώσιμου και κυρίαρχου παλαιστινιακού κράτους, αλλά και την ασφάλεια των Ισραηλινών. Κάλεσαν τις δύο πλευρές να προσέλθουν στο τραπέζι των συνομιλιών, υποστήριξαν την πρόταση του Αμερικανού προέδρου Obama, που ανακοινώθηκε στις 19 Μαΐου 2011, και ζήτησαν την άνευ όρων απελευθέρωση του απαχθέντος Ισραηλινού στρατιώτη Gilad Shalit.

Υεμένη: Εξέφρασαν την ανησυχία τους, καταδίκασαν τη χρήση βίας, κάλεσαν τον πρόεδρο Saleh να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του και επαίνεσαν τόσο τις προσπάθειες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου όσο και την εποικοδομητική ανταπόκριση της αντιπολίτευσης.

Ιράν: Εξέφρασαν την σοβαρή ανησυχία τους για τη συνεχιζόμενη παραβίαση των δικαιωμάτων του ιρανικού λαού και κάλεσαν τις αρχές να άρουν τους περιορισμούς που επέβαλαν στους ηγέτες της αντιπολίτευσης.

Τέλος, οι ηγέτες της G8, αφού τόνισαν ότι «οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική είναι ιστορικές και έχουν τη δυναμική να οδηγήσουν στις αλλαγές που συντελέστηκαν στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη μετά την πτώση του τείχους του Βερολίνου», δεσμεύθηκαν να υποστηρίξουν με 40 δισ. δολάρια τις χώρες της «Αραβικής Άνοιξης».

*Γιαννακόπουλος Βασίλης
γεωστρατηγικός αναλυτής*